***Zespół Szkół Budowlanych***
***im. Kazimierza Wielkiego***
***w Radomiu***

# SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA

***Radom 2024***

## 1. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1939)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2024. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.

- Statut Zespołu Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego.

**Ponadto wykorzystano:**

Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym" aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)
Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023 (https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCycia-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf

## 2.Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Budowlanych opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń

związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

## 3. Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest wychowanie i wykształcenie młodego człowieka oraz przygotowanie go do funkcjonowania na rynku pracy w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Wychowując, pragniemy, aby młody człowiek w swoim postępowaniu kierował się uniwersalnymi wartościami, jakimi są dobro, prawda i piękno; uznawał, że granicą wolności jest dobro drugiego człowieka, a prawa, którymi cieszy się jako wolny człowiek, są prawami każdego człowieka.

Tworzymy wspólnotę opartą na wartościach polskiej kultury i tradycji, których częścią są głęboki szacunek dla odmienności kultur w imię szeroko pojętej tolerancji oraz postawa dialogu. Ucząc, głęboko wierzymy, że wiedza pozwoli młodemu człowiekowi zrozumieć świat, ludzi i samego siebie, aby mógł godnie, świadomie, aktywnie żyć w poczuciu własnej wartości i przekonaniu, że współtworzy rzeczywistość, w jakiej funkcjonuje. Harmonijne współdziałanie wszystkich organów szkoły i środowiska, zmierzające do zapewnienia

uczniom warunków umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w dynamicznie rozwijającym się świecie. Bardzo ważne jest, aby wszyscy, zarówno uczący się, jak i nauczający, uczyli się od siebie wzajemnie. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. W tym celu pragniemy tworzyć warunki do wszechstronnego rozwoju intelektualnego i rozwoju osobowości każdego ucznia.

Ważną rolę spełniają w tym procesie nauczyciele, którzy:

- starają się dawać najlepsze przykłady właściwego postępowania, budując w ten sposób swój autorytet,
- posiadają odpowiednią wiedzę, umiejętności i kwalifikacje do realizacji zadań szkoły,
- dostosowują swoje wymagania do możliwości ucznia, pamiętając, że największym dobrem jest człowiek,
- przestrzegają zasad etyki zawodowej - są sprawiedliwi, rzetelni, odpowiedzialni i obdarzeni poczuciem humoru,
- pomagają uczniom w rozwiązywaniu ich problemów, budzą w nich wiarę we własne siły, wspierają w rozwoju także kompetencji personalnych i społecznych,
- celem prowadzonych przez siebie zajęć czynią odkrycie i rozwój talentu ucznia,
- stale rozwijają i doskonalą swoje umiejętności i warsztat pracy,
- ściśle współpracują z rodzicami i innymi osobami oraz instytucjami wspierającymi rozwój uczniów.

Częścią szkolnej społeczności są rodzice, na których w równym stopniu spada obowiązek i przywilej wychowywania i edukowania młodzieży:

- rodzice są i będą pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami swoich dzieci,
- motywują dziecko do rozwoju, doceniając wysiłki i osiągnięcia dziecka,
- zapewniają poczucie bezpieczeństwa i akceptacji,
- są otwarci na szczerą współpracę z nauczycielami i wychowawcami,
- inicjują działania
- współpracują ze szkołą biorąc aktywny udział w pracy szkoły oraz tworzeniu jej dobrego wizerunku.

W roku szkolnym 2024/2025 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

# 4.Sylwetka absolwenta branżowej szkoły I stopnia

Absolwent branżowej szkoły jest człowiekiem otwartym, a więc przygotowanym zarówno do życia zawodowego jak i podjęcia dalszego kształcenia. Dzięki realizacji podstaw programowych i szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego szkoła stwarza mu szansę odnalezienia się na rynku pracy oraz na różnych płaszczyznach współczesnego życia.

Zgodnie z założeniami absolwent powinien:

1. **w sferze fizycznej:**
    - rozumieć pojęcie zdrowego stylu życia i umieć realizować jego zasady w praktyce,
    - dbać o zdrowie własne i innych ludzi oraz szanować środowisko,
    - odczuwać potrzebę czynnego wypoczynku w obiektach sportowych i na wolnym powietrzu.

2. **w sferze emocjonalnej:**
    - cechować się wysoką kulturą osobistą, wrażliwością, umiejętnością podejmowania wyzwań i traktowania niepowodzeń jako doświadczeń stanowiących jego kapitał w rozwoju osobistym,
    - znać swoje mocne i słabe strony,
    - umieć panować nad emocjami i w maksymalny sposób wykorzystywać swój potencjał;

3. **w sferze intelektualnej:**
    - posiadać rzetelną wiedzę, umiejętności i merytoryczne przygotowanie do zawodu,
    - rozwiązywać problemy,
    - mieć zdolność rozumienia i definiowania zmiennej rzeczywistości,
    - znać język obcy w zakresie komunikatywnym,
    - posługiwać się technologią informacyjną,
    - wyrażać się w mowie i piśmie,
    - mieć umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji,
    - mieć potrzebę samodoskonalenia i rozwijania zainteresowań,
    - być dobrze przygotowanym do kolejnego etapu kształcenia,
    - posiadać umiejętność samodzielnego krytycznego myślenia i jasnego formułowania własnych myśli;
    - znać zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami

4. **w sferze społecznej:**

    - przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
    - umieć szanować wolność osobistą drugiego człowieka,
    - być wolnym od uprzedzeń i umieć cenić kulturę i historię własnego kraju przy jednoczesnym szacunku dla tradycji, kultury i wartości innych narodów,
    - przestrzegać normy moralne i prawne,
    - interesować się problemami lokalnymi i współczesnego świata,
    - czuć się obywatelem Polski, Europy i świata,
    - włączać się aktywnie w pomoc innym i działania na rzecz środowiska lokalnego,
    - być przygotowanym do funkcjonowania w społeczeństwie demokratycznym,

- świadomie i odpowiedzialnie uczestniczyć w życiu publicznym,
- poczuwać się do odpowiedzialności za sytuacje, w których uczestniczy i ponosić konsekwencje swoich działań,
- potrafić poruszać się na rynku pracy i dostosować się do jego wymogów,
- komunikować się z pracodawcą,
- być przygotowanym do pracy zespołowej,
- znać i przestrzegać obowiązujące przepisy BHP;

5. **w sferze duchowej:**
    - realizować cele poprzez rzetelną wiedzę, pracę i właściwe wybory moralne,
    - być człowiekiem uczciwym i odpowiedzialnym,
    - być świadomym zagrożeń cywilizacyjnych,
    - umieć korzystać z dóbr kultury,
    - znać zasady etyki zawodowej,
    - dążyć do własnego szczęścia i pomyślności innych ludzi,
    - poszukiwać autorytetów wśród wartościowych jednostek,
    - być otwartym na świat i zmiany w nim zachodzące, a jednocześnie szanować tradycje,
    - znać historię i kulturę swojego miasta, regionu i ojczyzny,
    - mieć poczucie własnej wartości i honoru;

Po ukończeniu szkoły absolwent powinien nadal odczuwać związek ze szkołą, darzyć szacunkiem swoich wychowawców i nauczycieli, być pomocnym dla innych absolwentów, wyrażać się z godnością o miejscu i ludziach, którzy pracowali nad jego wykształceniem i wychowaniem.

# 5.Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych.

2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej,

4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

**Działalność wychowawcza:**

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność

zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków *(patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym" aut. J. Flis, M. Dębski).*

13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

**Działalność edukacyjna:**

1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do

uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

**Działalność informacyjna:**

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

**Działalność profilaktyczna:**

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

**Działania te obejmują w szczególności:**

1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

**W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:**

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
    - rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
    - budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
    - przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
    - przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
    - troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

**Zadania profilaktyczne programu to:**

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

# 6.Diagnoza środowiska

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy (obserwacji, analizy dokumentów, w tym zestawienie wyników egzaminów, rozmów, wniosków pracy zespołu wychowawczego, zespołów klasowych) w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,
- wniosków i analiz sprawozdań z pracy zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego, pracy Samorządu Uczniowskiego.

<u>Mocne strony pracy szkoły to:</u>

- ujęcie wszystkich obszarów - działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz współpracy ze środowiskiem w programie,
- systematyczna ocena stopnia realizacji wykonanych zadań – wskazuje na dążenie do osiągania założonych celów,
- funkcjonowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,

- współpraca nauczycieli uczących w zespołach klasowych.

Słabe strony pracy szkoły to:

- niesatysfakcjonujące postępy uczniów w nauce, wynikające np. z braku systematycznego uczenia się,
- niezadawalająca frekwencja na zajęciach lekcyjnych w niektórych klasach.

Czynniki chroniące w szkole to:

- duża grupa uczniów wykazuje pozytywną postawę wobec szkoły i nauki.
- wysokie poczucie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- poczucie, że w szkole jest przyjazna atmosfera, przyjaźni nauczyciele i wspierający koledzy,
- uczniowie wiedzą, do kogo mogą się zwrócić w trudnej sytuacji,
- relacje nauczyciel - uczeń są oparte na zaufaniu i szacunku dla drugiego człowieka - a nauczyciele mają istotny wpływ na zachowanie uczniów, pomagają w pokonywaniu trudności,
- dobry kontakt oraz wsparcie emocjonalne ze strony nauczycieli,
- szkoła promuje zdrowy styl życia (np. duże zaangażowanie w akcję honorowego dawstwa krwi, pozalekcyjne zajęcia z wychowania fizycznego, SMS, zajęcia ) pokazuje, jak można spędzić wolny czas,
- brak akceptacji przez szkołę dla przemocy przez wprowadzenie i stosowanie właściwych w tym zakresie procedur, a także eliminowanie negatywnych relacji między uczniami,
- poczucie sprawiedliwości,
- poruszanie tematów z zakresu zdrowia psychicznego,
- wspierające relacje z bliskimi,
- wiedza rodziców w zakresie np. zainteresowań dzieci.

Czynniki ryzyka w szkole to:

- słaba frekwencja części uczniów na zajęciach szkolnych,
- sporadyczne stosowanie substancji psychoaktywnych,
- niestosowanie się do panujących zasad korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych podczas lekcji (częste korzystanie z telefonów, smartfonów przez uczniów podczas lekcji)
- bierne sposoby spędzania wolnego czasu (gry komputerowe, korzystanie z portali społecznościowych, oglądanie tv),
- niskie wsparcie ze strony niektórych rodziców,
- dorastanie w rodzinach niepełnych,
- trudna sytuacja finansowa i emocjonalna w rodzinie,
- zaniżone poczucie własnej wartości i obniżony nastrój,

- palenie papierosów i e-papierosów pomimo zdecydowanych zakazów,
- niewystarczające postępy niektórych uczniów w nauce,
- mały procent uczniów korzystających z oferty zajęć pozalekcyjnych,
- niska motywacja do nauki przekłada się na występujące niepowodzenia szkolne.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż należy:

- wzmacniać motywację uczniów do udziału w zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych
- wzmacniać motywację uczniów do punktualności na zajęciach,
- udzielać szeroko rozumianego wsparcia uczniom, którzy borykają się z obniżonym nastrojem, stanami lękowymi, dbać o kondycję psychiczną młodzieży,
- dbać o bezpieczeństwo w szkole,
- eliminować negatywne zjawiska społeczne zaistniałe w szkole takie jak np. przemoc, agresja, kradzieże, używanie substancji psychoaktywnych w tym papierosów i e-papierosów
- budować umiejętności rejestrowania i reagowania na sygnały świadczące o używaniu substancji psychoaktywnych przez dziecko i/lub jego przyjaciół/kolegów,
- rozwijać umiejętności planowania własnego życia zawodowego i osobistego, wyznaczania sobie celów i ich konsekwentnego realizowania,
- stosować pozytywne wzmocnienia wobec ucznia, dostrzegać jego osiągnięcia, podkreślać mocne strony,
- wychować do wartości poprzez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych,
- edukować uczniów i rodziców odnośnie zagrożeń, sytuacji kryzysowych związanych z bezpieczeństwem zarówno w szkole jak i poza nią,
- wspierać rodziców w ich zasadniczej roli pierwszych wychowawców,
- uwrażliwiać rodziców na przejawy niepokojących zachowań młodzieży,
- pielęgnować tradycje w tym tradycje szkoły,
- integrować i reintegrować klasy oraz społeczność szkolną poprzez organizację różnego rodzaju przedsięwzięć wykraczających poza klasy szkolne,
- edukować uczniów na temat zasad bezpieczeństwa oraz respektowania norm społecznych, w tym z zakresu Cyberprzemocy.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny uwzględnia hierarchię wartości akceptowaną przez społeczność szkolną. Najczęściej wskazywanymi przez badanych, zarówno rodziców, uczniów jak i nauczycieli wartościami były: rodzina, zdrowie, relacje rówieśnicze. Wśród pozostałych znalazły się: patriotyzm lokalny i państwowy, wartości związane z kształtowaniem właściwych postaw społecznych. Wartości te wzajemnie się przenikają i uzupełniają co stanowi naturalny proces właściwego funkcjonowania człowieka.

# 7.Struktura oddziaływań wychowawczych

1. **Dyrektor szkoły:**
   - stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
   - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
   - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
   - stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
   - współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
   - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
   - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
   - motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
   - stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
   - inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
   - dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
   - dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami *(patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym" aut. J. Flis, M. Dębski*).
   - czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz

pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny *(patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym" aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

**2. Rada pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania *(patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym" aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023),* dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

**3. Nauczyciele:**

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

**4. Wychowawcy klas:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. **Zespół wychowawczy:**
   - opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
   - analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
   - ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
   - przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
   - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
6. **Pedagog szkolny, Psycholog szkolny:**
   - diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
   - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
   - zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
   - współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
   - zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
   - współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
   - współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
   - wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
   - rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
   - aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny *(patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym" aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka).*
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. **Pedagog specjalny:**
    - rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
    - określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
    - organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
    - udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
    - podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
    - pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
    - wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
    - uczestniczy w spotkaniach Zespołu Wychowawczego
8. **Rodzice:**
    - współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
    - uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
    - uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
    - uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
    - zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
    - współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
    - dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
    - Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. **Samorząd Uczniowski:**
    - jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
    - uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
    - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
    - współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
    - prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
    - reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
    - propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
    - dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
    - może podejmować działania z zakresu wolontariatu.
    - może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

## VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/2025

Szczegółowe cele Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego w bieżącym roku szkolnym wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem wytycznych MEiN w zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów oraz rekomendacji zawartych w raporcie „Młode Głowy". Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów uwzględniając predyspozycje fizyczne, emocjonalne, intelektualne, społeczne oraz duchowe.

**Obszar rozwoju intelektualnego**

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

**Obszar rozwoju społecznego**

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Reintegracja w klasach wyższych.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

5. Rozumienie i respektowanie zasad bezpieczeństwa, norm społecznych w trakcie pracy stacjonarnej i zdalnej w tym z zakresu Cyberprzemocy oraz higieny pracy przed monitorem.

**Obszar rozwoju fizycznego**

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą zajęcia sprzyjające kształtowaniu postaw prozdrowotnych.

   Efekty:

3. Młodzież jest świadoma zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. Uczniowie znają zasady ochrony zdrowia psychicznego

**Obszar rozwoju emocjonalnego**

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w zależności od potrzeb klasy na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Przeprowadzenie cyklu zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.

   Efekty:

4. Młodzież potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony.
5. Młodzież potrafi wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

**Obszar rozwoju duchowego**

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Do 31 października b.r wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.

   Efekty:

   3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

# 8.Harmonogram działań

| SFERA | Zadania | Forma realizacji | Osoby odpowiedzialne | Termin |
|---|---|---|---|---|
| INTELEKTUALNA | Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów | Przeprowadzanie w klasach I diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. | wychowawcy klas I,<br>nauczyciele | wrzesień 2024<br>cały rok |
| | Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów | Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne:<br>Akademia z okazji 105-lecia szkoły<br>Święto KEN<br>Ślubowanie uczniów klas I | M. Pacholec, J. Basaj<br>S. Jachimkowska, I. Nabzdyk, | zgodnie z kalendarzem pracy szkoły |
| | | Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu nowych technologii i sztucznej inteligencji. | M.Świerczyńska | październik 2024 r |
| | | Udział w:<br>olimpiadach np.:<br>Solidarności,<br>konkursach szkolnych i międzyszkolnych<br>Matematyka w Praktyce<br>Ogólnopolski Konkurs Językowy,<br>Konkursy fotograficzne | S. Jachimkowska<br>D.Kozak, A. Wójciska, A Bieńkowska<br>Nauczyciele języka angielskiego<br>I. Nabzdyk, B. Majewska, U. Lutka | |
| | Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień | Zajęcia z orientacji zawodowej. | Wychowawcy, doradca zawodowy | zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Kształtowanie postawy twórczej | Kartka świąteczna do Króla Angli<br>Konkurs na opowiadanie walentynkowe w j. angielskim | Nauczyciele języka angielskiego | grudzień 2024 r.<br>luty 2025 r. |
| | | Akademia Filomowa dla uczniów szkoły branżowej | J. Basaj | rok szkolny |
| | Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów | Lekcje wychowawcze na temat wartości i zasad. | wychowawcy | zgodnie z planem pracy klasy |
| | Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych | Analiza bieżącej sytuacji klasy.<br>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. | wychowawcy | zgodnie z planem pracy klasy |
| | | Analiza wyników egzaminów zewnętrznych. | M. Świerczyńska | czerwiec 2025, sierpień 2025, wrzesień 2025 |
| | Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy | Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce np.: praktyczne sposoby zarządzania czasem | wychowawcy,<br>pedagog | zgodnie z planem pracy klasy |
| | Wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych | Współpraca w zespołach uczących w danej klasie.<br>Konsultacje indywidualne z nauczycielami, warsztaty dotyczące metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami. | Wychowawcy, pedagog specjalny | adekwatnie do potrzeb |
| **MORALNA** | Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby | Działalność charytatywna przy współpracy z instytucjami niosącymi pomoc. | M. Krejmer, S. Jachimkowska | adekwatnie do potrzeb |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ludzkiej | Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce | wychowawcy | zgodnie z planem pracy klasy |
| | Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych | Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.<br>Święto Odzyskania Niepodległości, Święto konstytucji 3 Maja<br>Konkurs Wiedzy o Kazimierzu Wielkiem<br>Akcja Bohater ON<br>Rajd Pamięci – Firlej | S. Jachimkowska, I. Nabzdyk, J. Chrzanowski, R. Kowalik | zgodnie z kalendarzem pracy szkoły<br>zgodnie z harmonogramem organizatorów przedsięwzięć |
| | Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu | Lekcje historyczne w terenie. | R. Kowalik | zgodnie z planem pracy klasy |
| | | Narodowe czytanie – Kordian | M. Marzęda | wrzesień 2024 |
| | | Regionalny Konkurs Czytelniczy | Nauczyciele bibliotekarze, nauczyciele poloniści | zgodnie z harmonogramem organizatorów |
| | Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii | Realizacja projektu Erazmus + | koordynator programu P. Zając, A. Sikorska - Kolanek | zgodnie z terminem projektu |
| | Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję | Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego.<br>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. | E. Kaim – Tulacha, M. Krejmer<br>wychowawcy | zgodnie z planem pracy opracowanym przez pedagoga<br>zgodnie z planem pracy klasy |
| | Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród | Zorganizowanie Dnia Życzliwości | M. Krejmer, pedagog specjalny | 21 Listopada 2024 r |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami | | S. Jachimkowska | |
| | Promowanie wartości inkluzyjnych w szkole | Prowadzenie kampanii informacyjnych, przygotowanie materiałów edukacyjnych, współpraca z samorządem uczniowskim przy organizacji wydarzeń promujących inkluzję -<br>Światowy Dzień Autyzmu<br>Światowy Dzień Zespołu Downa | M. Krejmer, E. Kaim – Tulacha pedagog specjalny<br>S. Jachimkowska | 2 kwietnia 2025 r<br>21 marca 2025 r. |
| | Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych | Bieżąca pomoc w zakresie rozwiązywania pojawiających się trudności – porady i konsultacje z uczniami, rodzicami, nauczycielami | Dyrektor, psycholog, pedagog, wychowawcy | adekwatnie do potrzeb |
| | Promowanie zdrowego stylu życia | Szkolny Dzień Sportu, Lekcje o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka. | nauczyciele biologii i wychowania fizycznego | maj 2025 r.<br>zgodnie z planem pracy zespołu wychowania fizycznego |
| | | Realizacja programów profilaktycznych np<br>Movember,<br>„Znamię znam je” | A. Jabłońska | październik 2024 r.<br>listopad 2024 r. |
| **SPOŁECZNA** | Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły | Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych.<br>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. | wychowawcy | wrzesień 20254 r |
| | Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.<br>Uczenie zasad | Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego | Psycholog I. Jaworska | adekwatnie do potrzeb<br>wrzesień 2024 r. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | samorządności i demokracji | rozwiązywania.<br>Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego. | M. Krejmer, S. Jachimkowska | |
| | Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego | Udział w akcji Sprzątamy dla Polski | A. Jabłońska | październik 2024 r. |
| | | Zbiórka baterii we współpracy z organizacją REBA | A. Jabłońska | cały rok szkolny |
| | | Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt. | M. Krejmer, S. Jachimkowska | adekwatnie do potrzeb |
| | Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy | Realizacja programu doradztwa zawodowego | Doradca zwodowy<br>H. Stańczyk | drugie półrocze |
| | | Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy. | | zgodnie z realizacją podstawy programowej |
| | Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.<br>Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego | Analiza frekwencji uczniów. | Wychowawca | adekwatnie do potrzeb |
| | | Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami. | Wychowawcy, nauczyciele | zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny |
| | Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich | Organizacja specjalnych lekcji wychowawczych poświęconych omówieniu standardów ochrony małoletnich, z | Dyrektor szkoły<br>Wychowawcy klas<br>Pedagog szkolny | pierwszy miesiąc roku szkolnego oraz w miarę potrzeb przez cały rok |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych.<br>Przygotowanie i dystrybucja broszur informacyjnych na temat standardów ochrony małoletnich, dostępnych zarówno w wersji drukowanej, jak i online.<br>Prowadzenie spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania. | Pedagog specjalny | |
| | Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole | Ustanowienie stałego zespołu ds. monitorowania przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który będzie regularnie kontrolował przestrzeganie procedur w szkole.<br>Wprowadzenie systemu zgłaszania naruszeń standardów ochrony małoletnich, w tym anonimowych skrzynek na uwagi i specjalnych linii telefonicznych.<br>Monitorowanie i ewaluacja standardów ochrony małoletnich oraz podejmowanie działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. | Koordynator, zespół ds. monitorowania standardów ochrony małoletnich, pedagog specjalny | cały rok szkolny |
| | Szkolenie nauczycieli z zakresu korzystania i egzekwowania standardów ochrony małoletnich | Organizacja szkoleń i warsztatów dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów z zakresu prawa i psychologii, dotyczących praktycznego zastosowania standardów | Dyrektor szkoły<br>Przewodniczący zespołu ds. Standarów Ochrony Małoletnich | pierwszy miesiąc roku szkolnego oraz cyklicznie przez cały rok |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ochrony małoletnich.<br><br>Opracowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych dla nauczycieli, zawierających wytyczne i procedury związane z ochroną małoletnich.<br><br>Prowadzenie regularnych spotkań zespołów nauczycielskich, podczas których będą omawiane przypadki i wyzwania związane z egzekwowaniem standardów ochrony małoletnich. | | |
| **EMOCJONALNA** | Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości | Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć. | Wychowawcy, psycholog I. Jaworska | zgodnie z planem pracy klasy |
| | Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji | Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć. | Wychowawcy, psycholog I. Jaworska | zgodnie z planem pracy klasy |
| **OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO** | Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą | Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga.<br>Opracowanie i udostępnienie materiałów edukacyjnych<br>Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego<br>Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją | Wychowawcy klas<br>M. Krejmer, E. Kaim - Tulacha | zgodnie z planem pracy klasy<br><br>10 października 2024 r.<br>23 luty 2025 r. |
| | Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej | Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń. | Wychowawca, psycholog szkolny | zgodnie z potrzebami |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty | Lekcje wychowawcze – integracyjne, rozmowy, warsztaty | Wychowawcy | zgodnie z potrzebami |
| **ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI CYFROWYCH UCZNIÓW** | Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dla uczniów | Zajęcia w zakresie bezpieczeństwa w sieci edukacyjne,<br>Dzień Bezpiecznego Internetu | Nauczyciel informatyki<br>M. Krejmer | 4 luty 2025 r. |
| | Krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie | Lekcje wychowawcze poświęcone weryfikacji źródeł informacji, rozpoznawaniu fake newsów i dezinformacji. | wychowawcy | zgodnie z planem pracy klasy |
| | Poprawne metodycznie wykorzystywanie narzędzi i materiałów dostępnych w sieci | Szkolenia dla nauczycieli z zakresu korzystania z narzędzi edukacyjnych online, takich jak platformy e-learningowe, aplikacje edukacyjne, zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, sztuczna inteligencja. | M. Świerczyńska | październik 2024 r. |
| | Wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji | Praktyczne lekcje pokazujące, jak AI może wspierać naukę, np. w analizie danych, personalizowaniu nauczania. | Nauczyciel informatyki | zgodnie z realizacja podstawy programowe |

# 9.Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja jest działaniem polegającym na systematycznym gromadzeniu informacji na temat przeprowadzonych działań, w celu wykorzystania ich do modyfikacji i podwyższania skuteczności przyszłych działań. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2) analizę dokumentacji,
3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4) rozmowy z rodzicami,

5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzona będzie przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego powołany przez Dyrektora szkoły.

Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program opracował zespól w składzie: Lidia Kuś, Małgorzata Marzęda, Beata Majewska, Małgorzata Krejmer, Ewa Kaim – Tulacha, Ilona Jaworska.

**Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego w Radomiu.**

# Spis treści


1. Podstawa prawna ..... 2
2. Wstęp ..... 3
3. Misja szkoły ..... 4
4. Sylwetka absolwenta technikum ..... 5
    1. w sferze fizycznej: ..... 6
    2. w sferze emocjonalnej: ..... 6
    3. w sferze intelektualnej: ..... 6
    4. w sferze społecznej: ..... 6
    5. w sferze duchowej: ..... 7
5. Cele ogólne ..... 7
6. Diagnoza środowiska ..... 12
7. Struktura oddziaływań wychowawczych ..... 15
    1. Dyrektor szkoły: ..... 15
    2. Rada pedagogiczna: ..... 16
    3. Nauczyciele: ..... 16
    4. Wychowawcy klas: ..... 17
    5. Zespół wychowawczy: ..... 18
    6. Pedagog szkolny, Psycholog szkolny: ..... 18
    7. Pedagog specjalny: ..... 19
    8. Rodzice: ..... 19
    9. Samorząd Uczniowski: ..... 20

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/2025 ..... 20

Obszar rozwoju intelektualnego ..... 20

Obszar rozwoju społecznego ..... 20

Obszar rozwoju fizycznego ..... 21

Obszar rozwoju emocjonalnego ..... 21

8. Harmonogram działań ..... 22
9. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ..... 29